

ДЕРЖАВНА АРХІВНА СЛУЖБА
УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ
ВИЩИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА
УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ
(ЦДАВО УКРАЇНИ)

ПРОТОКОЛ

09 липня 2024 р. № 4

м. Київ

Засідання науково-методичної ради
ЦДАВО України

Голова ради – Лариса Левченко

Секретар – Надія Савченко

Присутні: Олег Бабенко, Світлана Савлук, Наталія Григорчук, Олена Єфремова,
Наталія Маковська.

Порядок денний:

1. Про стан підготовки виставки «Державною мовою в Україні є українська мова» (стаття 10 Конституції України)» (доповідач Наталія Григорчук).
2. Про стан підготовки виставки «Жінки – відвойовниці Державності України» (доповідач Наталія Маковська).

1. СЛУХАЛИ:

Наталію Григорчук про підготовку виставки «Державною мовою в Україні є українська мова» (стаття 10 Конституції України)».

Доповідачка розпочала свій виступ з того, що 16 липня 2019 року, набув чинності Закон України від 25 квітня 2019 року № 2704-VIII «Про забезпечення функціонування української мови як державної». З цієї нагоди почали підготовку тематичної виставки архівних документів під назвою «Державною мовою в Україні є українська мова», ініційовану Уповноваженим Верховної Ради України із захисту державної мови Тарасом Кременем.

Далі Наталія розповіла, що до експозиції виставки увійшли документи за 1989-2003 роки з таких фондів:

- 1 – Верховна Рада України;
- 2 – Кабінет Міністрів України;
- 5233 – Адміністрація президента України.

В цих документах йдеться про законодавство щодо державного статусу української мови, вжиті заходи для вирішення питань, пов'язаних з функціонуванням та розвитком української мови, а також дискусії, що велися

про мову в українській політиці.

Наприкінці своєї доповіді Наталія розповіла, які документи будуть представлені на виставці, а саме: оригінал Закону Української Радянської Соціалістичної Республіки «Про мови в Українській РСР» (28 жовтня 1989 р.), постанови Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України, пояснювальні записки до проєктів постанов, експертні висновки, звернення Світового конгресу українців до голови Верховної Ради України та народних депутатів України, листування щодо створення Державної служби української мови, вживання української мови в президентських, парламентських та урядових апаратних структурах у діловій документації та на рівні офіційних відносин державних осіб, стенограма парламентських слухань про функціонування української мови в Україні.

ВИСТУПИЛИ: Лариса Левченко, зауважила, що виставка вийшла цікава та змістовна. Підсумовуючи Лариса Левченко сказала, що виставка буде розміщена на сайті ЦДАВО України.

ВИРІШИЛИ:

- завершити підготовку виставки «Державною мовою в Україні є українська мова» (стаття 10 Конституції України)» (Наталія Григорчук та Надія Савченко).

- розмістити виставку «Державною мовою в Україні є українська мова» (стаття 10 Конституції України)» на сайті ЦДАВО України (Тетяна Чечота).

2. СЛУХАЛИ:

Наталію Маковську: доповідь щодо підготовки виставки архівних документів «Жінки – відвойовниці Державності України». Вона зазначила, що цю виставку готує спільно із завідувачем сектору публікації Наталією Григорчук.

Доповідачка зазначила, що цього року День Української Державності вперше будемо святкувати в нову дату – 15 липня, у зв'язку з переходом Православної церкви України на новоюліанський календар. Свято було запроваджене Указом Президента України № 423/2021 від 24 серпня 2021 року, підписаний під час урочистостей до 30-ї річниці Незалежності України, в День Хрещення Київської Русі-України, коли вшановується пам'ять видатного державотворця, святого князя Київського Володимира Великого з метою утвердження спадкоємності понад тисячолітньої історії українського державотворення. То ж ЦДАВО України продовжує презентувати документи, що відображають тяглість державотворчих традицій українського народу.

Далі Наталія Маковська зазначила, що до експозиції увійдуть документи про жінок, які боролися за державність України в роки визвольних змагань початку ХХ століття, зокрема, «Реєстр українських жінок-учасниць визвольної боротьби України» складений генерал-хорунжим Армії Української Народної Республіки Василем Філоновичем. Ці документи зберігаються в ЦДАВО України в таких фондах:

- 3523 – Табір інтернованих українців з армії УНР у м. Шепіорно (Польща);
- 3562 – Григорій Ничипір (Никифір) Якович (09.02.1883-05.08.1953) – громадський політичний діяч, член Української Центральної Ради, міністр

освіти УНР;

- 3563 – Шаповал Микита Юхимович (1882-1932) - політичний і державний діяч, член ЦК УПСР, міністр пошт і телеграфу УНР, міністр земельних справ Директорії УНР, доктор соціології Українського соціологічного інституту в м. Празі, Української господарської академії в м. Подебрадах;
- 3571 – Українська студентська громада у м. Варшаві (Польща);
- 3801 – Український громадський комітет в м. Празі (Чехо-Словаччина);
- 3814 – Огородник Яків Андрійович (09.10.1894–1930) член Ради республіки УНР, доктор історії;
- 3876 – Білецький Леонід Тимофійович (1882–1955) - літературознавець, доктор філології, член Партії соціалістів-федералістів, президент УВАН, ректор Українського високого педагогічного інституту ім. М. Драгоманова у м. Празі;
- 3889 – Русова Софія Федорівна (1856–1940) – педагог, громадська й культурно-освітня діячка, член Української Центральної Ради, професор Українського високого педагогічного інституту ім. М. Драгоманова, Українського інституту громадознавства в м. Празі, Голова Української національної жіночої ради;
- 3972 – Український педагогічний інститут імені М. Драгоманова в м. Празі (Чехословаччина);
- 4036 – Культурно-наукове видавництво Українського національного об'єднання в м. Празі (Чехословаччина);
- 4408 – Матуральні курси Українського громадського комітету в м. Празі (Чехо-Словаччина);
- 4465 – Документи і матеріали українських емігрантських установ, організацій та різних осіб (колекція);
- 5235 – Уряд Української Народної Республіки в екзилі.

ВИСТУПИЛИ:

Левченко Л. Л. звернула увагу на те, щоб виставка була вчасно підготовлена і оприлюднена на сайті архіву.

ВИРІШИЛИ:

- завершити підготовку виставки «Жінки – відвойовниці Державності України» (Наталія Маковська та Наталія Григорчук).

- розмістити виставку «Жінки – відвойовниці Державності України» на сайті ЦДАВО України (Тетяна Чечота).

Голова науково-методичної ради

Лариса ЛЕВЧЕНКО

Секретар

Надія САВЧЕНКО